

Raadsvoorstel

Registratiekenmerk: 283374
Datum raadsvergadering: 15 juni 2017
Portefeuillehouder: E. van Beurden

Onderwerp: herinrichting Hamersveldseweg-zuid – tracékeuze vrijliggend fietspad

Voorstel

Het college stelt u voor:

1. in te stemmen met het voornemen om langs de westzijde van de Hamersveldseweg-zuid een vanuit twee richtingen te berijden fietspad aan te leggen en dit nader uit te werken;
2. in overleg met direct-belanghebbenden nader te bezien op welke wijze het fietspad optimaal kan worden ingepast in het wegvak tussen de voormalige spoorlijn en de Grasdrogerijweg;
3. een uitvoeringskrediet van € 1.200.000 beschikbaar te stellen voor de herinrichting van de weg en de aanleg c.q. de inpassing van een vrijliggend fietspad waarbij de kapitaallasten van de voorziene investering gedekt kunnen worden uit:
  - € 500.000 voorziening groot onderhoud wegen;
  - € 400.000 voorziene provinciale subsidie;
  - € 300.000 reserve bovenwijkse voorzieningen;
4. hiertoe begrotingswijziging met nummer 2017-1020 vast te stellen.

Aanleiding

De Hamersveldseweg-zuid verkeert in slechte staat van onderhoud. De bestaande rijbaan moet in zijn geheel vervangen worden. Mede als gevolg van de voorgenomen doortrekking van de Grasdrogerijweg naar de Hamersveldseweg zal het aantal autobewegingen op het zuidelijk deel van de Hamersveldseweg toenemen. Om de verkeersveiligheid te verhogen is het dringend gewenst het fietsverkeer fysiek van het autoverkeer te scheiden.

In uw vergadering van 12 mei 2016 heeft u ingestemd met de voorbereiding van een (her)inrichtingsplan voor de Hamersveldseweg-zuid. In dat kader hebben wij groen licht gekregen om drie varianten voor een vrijliggend fietspad uit te werken, te weten aan de oostzijde, de westzijde en aan weerszijden. Bij elk van deze varianten werd het verlies van tenminste 1 bomenrij als onontkoombaar gegeven beschouwd.

Doel / Effect

Het verbeteren van de bereikbaarheid en de verkeersveiligheid in het zuidelijk deel van Leusden voor zowel het autoverkeer als het fietsverkeer. Het verhogen van de kwaliteit van de fietsinfrastructuur om daarmee het gebruik van de fiets te stimuleren

Argumenten

1.1 Een vrijliggend fietspad langs de westzijde heeft de voorkeur

De agrarische percelen langs weerszijden van de Hamersveldseweg zijn eigendom van Stichting De Boom. De rentmeester van genoemde stichting heeft meermaals te kennen gegeven dat Stichting De Boom onder geen beding kan instemmen met aantasting van het agrarisch perceel langs de oostzijde van de weg. A contrario redenerend betekent dit dat de

varianten met een fietspad langs de oostzijde en de variant met een fietspad langs beide zijden van de weg feitelijk afvallen. Dit houdt in dat Stichting De Boom alleen medewerking wenst te verlenen aan een variant met een fietspad langs de westzijde.

Hoewel een variant met een fietspad langs de oostzijde uit verkeerskundig oogpunt de voorkeur geniet wordt toch gekozen voor een fietspad langs de westzijde omdat dit naar verwachting al op korte termijn gerealiseerd kan worden.

Voor een fietspad langs de oostzijde moet een (langdurig) onteigeningstraject worden doorlopen dat ook nog eens met de nodige onzekerheden is omgeven. De factor 'snelheid' heeft de doorslag gegeven.

1.2 Het tracé langs de westzijde moet nog nader worden uitgewerkt

Begin juni 2017 verwachten wij duidelijkheid van Stichting "De Boom" onder welke voorwaarden zij bereid is medewerking te verlenen aan een minnelijke grondverwerving. Pas na uw instemming met de voorgestelde variant kan het overleg worden gestart met de nutsbedrijven over het al dan niet verleggen van kabels en leidingen. De noodzaak daartoe is voornamelijk afhankelijk van de breedte van de strook die Stichting De Boom aan ons wil verkopen.

1.3 Beide huidige bomenrijen kunnen behouden worden

Aanvankelijk verkeerden wij in de veronderstelling dat het verlies van tenminste 1 bomenrij als een onontkoombaar gegeven moest worden beschouwd. Omdat de kans op minnelijke verwerving van een strook grond langs de oostzijde verwaarloosbaar is, houdt dit in dat de optie om langs de oostzijde een nieuwe bomenrij te planten (op enige afstand van de rijbaan) daarmee ook van tafel is. Omdat het opheffen van de oostelijke bomenrij zonder aanplant van een vervangende bomenrij om meerdere redenen ongewenst is, hebben wij een aanvullende onderzoeksvraag laten uitzetten. De uitkomst daarvan is dat beide bomenrijen gehandhaafd kunnen worden wanneer wordt afgezien van het aanbrengen van een (steverige) fundering en grasbetonkeien. Daarbij is wel randvoorwaardelijk dat de nieuwe rijbaan niet wordt opengesteld voor vrachtverkeer. Af en toe een landbouwvoertuig hoeft geen probleem te zijn.

1.4 Veiligheid autoverkeer wordt beter

Doordat de hoofdrijbaan niet langer wordt opengesteld voor vrachtverkeer en fietsers heeft het 'gewone' autoverkeer meer ruimte. De kans op uitwijken naar de (zachte) bermen wordt daardoor ook kleiner. Daarmee wordt ook de noodzaak tot het aanbrengen van grasbetonkeien minder. Uit oogpunt van verkeerveiligheid is het aanbrengen van grasbetonkeien dus minder hard nodig dan in de huidige situatie.

Om te voorkomen dat de gemiddelde rijnsnelheid omhoog gaat wordt aanvullend voorgesteld 2 a 3 drempels, op dit lange rechte wegvak aan te brengen. Deze maatregelen kunnen ook meehelpen om het gebruik van deze weg als sluiproute te ontmoedigen.

1.5 Beperken van de (groei van) de hoeveelheid autoverkeer.

In het voortraject hebben bewoners van het gebied ten noorden van de Grasdrogerijweg hun zorgen geuit over de mogelijke effecten van een herinrichting van het zuidelijk deel van de Hamersveldseweg. Zij plaatsen vraagtekens bij de aannahme dat de hoofdstroom van het verkeer via de Ben Pon Baan gaat verlopen. Daarom dringen zij aan op aanvullende maatregelen om 'overdruk' op het noordelijk deel te voorkomen.

In dat kader is gevraagd om instelling van een geslotenverklaring voor autoverkeer tijdens de ochtendspits (op het gedeelte tussen de Grasdrogerijweg en de Langesteeg en alleen op de richting zuid-noord).

Overname van dit voorstel zou betekenen dat autoverkeer dat tijdens de ochtendspits vanaf de Leusbroekerweg de Hamersveldseweg oprijdt via de Grasdrogerijweg en de Ben Pon Baan zijn weg moet vervolgen. Ook omdat deze maatregel kan bijdragen aan verbetering van de veiligheid van het fietsverkeer op het noordelijk deel van de Hamersveldseweg willen wij dit voorstel overnemen. Om het gebruik van de 'aanbevolen' route via de Grasdrogerijweg en de Ben Pon Baan te stimuleren wordt de aansluiting van de Hamersveldseweg-noord op de Grasdrogerijweg als een uitritconstructie vormgegeven. Dit houdt in dat verkeer op de verbinding Hamersveldseweg-zuid/Grasdrogerijweg voorrang heeft ten opzichte van het verkeer komend vanaf de Hamersveldseweg-noord.

Wij laten ook nog onderzoeken of het wenselijk is een spitsgeslotenverklaring in te stellen op het gedeelte van de Hamersveldseweg (tussen Burg. Van der Postlaan en de Zuiderinslag) in de richting noord-zuid. Ook deze maatregel kan bijdragen aan het verkeersluwer maken van de Hamersveldseweg.

2.1 wegvak tussen spoorwegovergang en Grasdrogerijweg vraagt verdere uitwerking

De variantenkeuze heeft betrekking op het gedeelte tussen de Leusbroekerweg en het gebied ter hoogte van de voormalige spoorwegovergang. Wanneer het fietspad tussen de spoorwegovergang en de Grasdrogerijweg langs de westzijde wordt doorgezet betekent dit dat het fietsverkeer de Grasdrogerijweg moet oversteken. Aangezien deze weg in de toekomst druk gebruikt zal worden lijkt dit uit oogpunt van verkeersveiligheid minder gewenst. Het alternatief is om de fietsers ergens naar de overzijde van de Hamersveldseweg te leiden, waarna zij hun route langs de oostzijde kunnen vervolgen. Bij deze variant hoeft alleen de minder drukke Ambachtsweg te worden gekruist.

Duidelijk is dat het vinden van een veilige oplossing mede afhankelijk is van de medewerking van grondeigenaren en aanwonenden. Met deze partijen is nog geen overleg gevoerd.

Het heeft onze voorkeur om de fietsers ergens in het gedeelte tussen de voormalige spoorwegovergang en de Ambachtsweg naar de oostzijde van de rijbaan te leiden.

Na uw instemming op dit raadsvoorstel treden wij zo spoedig met de hiervoor genoemde partijen in overleg om de precieze oversteeklocatie te bepalen.

2.2 Leusbroekerweg als ontbrekende schakel

De Hamersveldseweg is een schakel in de hoofdfietsroute tussen het centrum van Leusden en het centrum van Woudenberg. De Leusbroekerweg vormt de verbinding tussen de Hamersveldseweg en de Arnhemseweg, die al van een vrijliggend fietspad is voorzien. Op het deel van de Leusbroekerweg, dat beide wegen met elkaar verbindt, zijn fietssuggestiestroken aangebracht. Dit weggedeelte is ongeveer 5,5 meter breed. Het spreekt voor zich dat het wenselijk is ook dit relatief korte weggedeelte gelijktijdig van een vrijliggend fietspad te voorzien. Het inpasbaarheidsvraagstuk is hier echter nog groter dan op de Hamersveldseweg. Bovendien lijkt de aanleg van een fietspad relatief kostbaar te zijn. Daarom is het niet haalbaar dit tracé mee te nemen in de uitwerking van het plan Hamersveldseweg-zuid. In het Fietsplan willen wij hier verder op inzoomen. Voor dit moment overwegen wij de fietssuggestiestroken te wijzigen in (rode) fietsstroken. Dit houdt in dat auto's hier niet overheen mogen rijden wanneer hier fietsers rijden. Ook deze maatregel versterkt de positie van het fietsverkeer.

3.1 beschikbaarstelling benodigd uitvoeringskrediet

In mei 2016 heeft u een voorbereidingskrediet van € 90.000 beschikbaar gesteld, met dekking hiervoor vanuit de reserve bovenwijkse voorzieningen.

Middels dit advies wordt het uitvoeringskrediet aangevraagd. De uitvoeringskosten voor de herinrichting van de Hamersveldseweg-zuid (incl. de aanleg van een vrijliggend fietspad) worden globaal geraamd op € 1.200.000. Dit is inclusief het verleggen van kabels en leidingen. De kosten kunnen meer gedetailleerd in beeld worden gebracht nadat duidelijk is geworden of- en zo ja in welke mate- kabels en leidingen verlegd moeten worden.

In een eerder stadium heeft de provincie het voorstel tot aanleg van een vrijliggend fietspad getoetst en subsidiabel bevonden. Deze maatregel draagt in belangrijke mate bij aan versterking van de positie van de fietsers op deze noord-zuid fietsverbinding. Op basis van de ambtelijke vooroverleggen menen wij aanspraak te kunnen maken op een subsidie van 50 % van de kosten die redelijkerwijs aan de aanleg van een fietspad kunnen worden toegerekend. Daarbij houden wij rekening met een subsidie van € 400.000. De kosten voor de reconstructie van de huidige rijbaan worden globaal begroot op circa € 500.000. Deze kosten kunnen worden gedekt uit de voorziening 'groot onderhoud wegen'. Het dan nog ontbrekende bedrag ad € 300.000 kan worden gedekt uit de Reserve bovenwijkse voorzieningen.

€ 1.200.000	benodigd uitvoeringskrediet
Dekking:	
€ 500.000	voorziening groot onderhoud wegen
€ 400.000	voorziening provinciale subsidie
€ 300.000	reserve bovenwijkse voorzieningen
€ 1.200.000	totaal dekking uitvoeringskosten

Activeren van investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut.

Het BBV liet gemeenten tot voor kort de vrijheid om investeringen met maatschappelijk nut dan wel te activeren- dan wel direct af te schrijven. De gemeente Leusden schrijft investeringen in de openbare ruimte tot op heden direct af ten laste van onderhoudsvoorzieningen. Met ingang van 2017 schrijft het Besluit Begroting Verantwoording (BBV) gemeenten voor om nieuwe, levensduur verlengende investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut te activeren. Vanwege de gewijzigde regelgeving wordt de gemeenteraad geadviseerd het in dit advies gevraagde uitvoeringskrediet te activeren- en meerjarig af te schrijven. De kapitaallasten voortkomend uit de investering kunnen gedekt worden door de totaal vermelde projectdekking van € 1.200.000 te storten in de "reserve dekking kapitaallasten investeringen met maatschappelijk nut". De jaarlijkse afschrijvingslast voortkomend uit het nu aangevraagde krediet kan dan neutraal in de gemeentelijke begroting worden gebracht door tegenover deze afschrijvingslast een even grote onttrekking aan de "reserve dekking kapitaallasten investeringen met maatschappelijk nut" te ramen. Middels de voorjaarsnota 2017 zal de raad worden gevraagd om in te stemmen met de instelling van de "reserve dekking kapitaallasten investeringen met maatschappelijk nut".

Tot slot wordt opgemerkt dat de rentegevolgen van de nu voorgestelde investering meegenomen zijn in de doorrekening van de liquiditeitsprognose. Er ontstaan geen aanvullende financieringslasten als gevolg van de herinrichting van de Hamersveldseweg-zuid.

Tegenargument/Alternatieve scenario's

Een alternatief is het (alleen) vervangen van de rijbaan om deze vervolgens uitsluitend open te stellen voor 'gewoon' autoverkeer en fietsverkeer. Dit zou betekenen dat de rijbaan alleen gesloten wordt verklaard voor vrachtverkeer. Gelet op de beperkte rijbaanbreedte en de verwachte toename van het autoverkeer vinden wij dit onvoldoende om de veiligheid van het fietsverkeer te waarborgen.

Het voorkeursscenario is alleen mogelijk als de hoofdrijbaan niet wordt opengesteld voor het vrachtverkeer. Een scenario waarbij het vrachtverkeer wel wordt toegelaten, is alleen mogelijk als er een zware fundering wordt gelegd onder de huidige rijbaan en naast de weg grasbetonkeien worden gelegd. Als deze maatregelen worden getroffen is handhaven van beide bomenrijen niet mogelijk.

Een ander alternatief (een van de door u geselecteerde te onderzoeken varianten) is het kappen van de oostelijke bomenrij in combinatie met de aanleg van een nieuwe bredere rijbaan op enige afstand van de overblijvende bomenrij. Bij deze variant wordt het agrarisch perceel langs de oostkant aanzienlijk aangetast. Het vergroten van de afstand tussen de rijbaan en de bomen kan leiden tot hogere snelheden.

Risico's

Bij de beoordeling van de subsidieaanvraag zal de provincie uiteraard ook kijken naar de veiligheid en het comfort van het tracé. Zolang het volledige tracé nog niet is vastgesteld blijft dit een onzekere factor.

Of en zo ja in hoeverre kabels en leidingen moeten worden omgelegd is nog niet goed in te schatten. Vooralsnog worden de kosten hiervoor op 2 ton geraamd.

Het is nog niet duidelijk of voor de aanleg van het fietspad een aanpassing van het bestemmingsplan nodig is. Mocht een planwijziging nodig zijn, dan is er kans op vertraging als gevolg van bezwaar- en beroepsprocedures.

Ook de verkeersbesluiten (geslotenverklaringen) zijn vatbaar voor bezwaar en beroep.

Plan van aanpak/Tijdsplanning

Het streven is om de werkzaamheden medio 2018 af te ronden. In dit stadium, waarin nog niet alle zaken in voldoende mate zijn uitgewerkt, kan nog geen betrouwbare planning worden opgesteld.

Communicatie

Wij hebben de betrokken bewoners en bedrijven langs de Hamersveldseweg, Grasdrogerijweg en Ambachtsweg schriftelijk geïnformeerd over de voorgenomen maatregelen en de mogelijkheden om hier op te reageren. Ook de Denktank die ons in het voortraject heeft geadviseerd hebben wij op de hoogte gesteld.

Bijlage:

Begrotingswijziging 2017-1020

Het college van de gemeente Leusden,

E.D. Luchtenburg
directeur-secretaris

M. Horselenberg
burgemeester

De raad van de gemeente Leusden;

Besluit op basis van het voorstel van het college van 16 mei 2017, nummer: 283374

b e s l u i t :

1. in te stemmen met het voornemen om langs de westzijde van de Hamersveldseweg-zuid een vanuit twee richtingen te berijden fietspad aan te leggen en deze nader uit te werken;
2. in overleg met direct-belanghebbenden nader te bezien op welke wijze het fietspad optimaal kan worden ingepast in het wegvak tussen voormalige spoorlijn en de Grasdrogerijweg;
3. een uitvoeringskrediet van € 1.200.000 beschikbaar te stellen voor de herinrichting van de weg en de aanleg c.q. de inpassing van een vrij liggend fietspad waarbij de kapitaallasten van de voorziene investering gedekt kunnen worden uit:
  - € 500.000 voorziening groot onderhoud wegen;
  - € 400.000 voorziene provinciale subsidie;
  - € 300.000 reserve bovenwijkse voorzieningen;
4. hiertoe begrotingswijziging met nummer 2017-1020 vast te stellen.

Aldus besloten door de raad van de gemeente
Leusden in zijn openbare vergadering van 15 juni 2017

I. Schutte – Van der Schans
griffier

M. Horselenberg
voorzitter